

ДО:

ПРОФ. Д-Р МАРИЕЛА ГЕНЕВА-ПОПОВА ДМ,

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА НАУЧНО ЖУРИ,

ОПРЕДЕЛЕНО СЪС ЗАПОВЕД № Р-2097/25.04.2025 год. НА ПРОФ. Д-Р МАРИЯ ТОКМАКОВА, ДМ,

ЗАМ.- РЕКТОР ПО НИД НА МУ - ПЛОВДИВ

РЕЦЕНЗИЯ

По конкурс за заемане на академична длъжност „Професор“ в област на висше образование 7. Здравеопазване и спорт, професионално направление 7.1. Медицина, Научна специалност „Имунопатология и алергология“, обявен в ДВ, бр. 15 от 21 февруари 2025 година с единствен участник Доцент д-р Светлан Михов Дерменджиев дмн. Етапите по процедурата са спазени и е даден ход на избора за заемане на академичната длъжност „Професор“.

Изготвил рецензията :

Професор д-р Евгений Стефанов Възелов дм, мзм

Професор по „Нефрология“ /№ МУС-АД-II-2013-027/ на МФ при МУ-София;

Научна специалност: „Нефрология“

Клинични специалности: Вътрешни болести и Непрология

Институция: Медицински факултет на МУ-София

Мобилен телефон: 00359 885 001 451, електронен адрес: estevaz@yahoo.com

Със Заповед № Р-2097/25.04.2025 година на професор д-р Мария Токмакова, дм, Заместник Ректор по НИД на МУ-Пловдив съм определен в състава на научното жури по конкурса. На първото заседание за Председател на журито бе избрана Проф. Д-р Мариела Генева – Попова, а за мен като участник в него бе определено да напиша **рецензия**.

Автобиографични данни и професионално развитие на кандидата

Доцент д-р Светлан Михов Дерменджиев е роден през 1962 година в град Елхово. Завършва медицина през 1988 година във ВМИ „И. П. Павлов“ Пловдив с отличен успех. През 1988 година доцент Дерменджиев завършва Факултета по обществени професии във ВМИ-Пловдив като придобива обществена професия „Лектор“. Трудовият му стаж започва като цехов терапевт в Карлово от 12.1988 до 12. 1990 год., а от януари 1991 година започва работа във ВМИ „И. П. Павлов“ Пловдив която и понастоящем продължава. Последователно е бил научен сътрудник, асистент, главен асистент, от 2011 година Началник на отделение по „Професионални заболявания и алергология“, а от 2021 година и към момента - Началник на Клиника по Клинична токсикология в УМБАЛ "Свети Георги" ЕАД, Пловдив. Доцент Дерменджиев придобива 4 специалности, което е изключително рядко срещано в професионалната квалификация на медик – съответно „Вътрешни болести“ (1994), „Клинична токсикология“ (1996), „Клинична алергология“ (2006), „Професионални болести“ (2008). През 2010 година завършва и магистратура по здравен мениджмънт.

Защитава дисертация на тема: "Сравнителен анализ на алергичните болести с общ и професионален характер за 10 годишен период в Пловдивски регион" през 2012 година и след конкурс през 2014 година заема академичната длъжност "Доцент" във Втора катедра по вътрешни болести на МУ Пловдив. През 2020 година придобива научната степен „Доктор на науките“ по научната специалност „Имунопатология и алергология“ - дисертация на тема "Ангioneвротичен оток – епидемиология, етиология, патогенеза, форми, клинично протичане, диагностични и диференциално - диагностични критерии, терапевтични подходи". През 2023 год. спечелва конкурс и заема Академичната длъжност „Професор“ по научната специалност „Имунопатология и алергология“ в Университет „Проф. д-р Асен Златаров“, град Бургас. От 2012 год. до 2024 год. доцент Дерменджиев е ръководител на Секция по професионални заболявания и токсикология в МФ на МУ-Пловдив, отговорник по научно-изследователската дейност и отговорник за следдипломното обучение в Секцията. Бил е член на Факултетската комисия по качество в Медицински факултет. Става първи ръководител на новосъздадената през 2024 година Катедра по професионални болести, клинична алергология и токсикология в МУ-Пловдив. От 2009 до 2010 година е член на Факултетния съвет на Факултета по обществено здраве при Медицински университет – Пловдив, а от м. ноември 2023 е член на Факултетния съвет на Медицински факултет на МУ-Пловдив.

Доц. Дерменджиев членува в 5 съсловни и научни национални организации и 3 международни научни организации. Председател е на Българското научно дружество по професионални болести. Член е на редакционната колегия на списание „Редки болести и лекарства сираци“. Доцент Дерменджиев е член на изпитните комисии за полагане на държавен изпит за придобиване на специалност по „Клинична

алергология“, Клинична токсикология“ и „Професионални болести“. Със заповед на Министъра на здравеопазването е определен за Републикански консултант по клинична токсикология.

Научно-изследователска дейност и приноси на Доцент Дерменджиев от цялостната публикационна активност в реферирани и не реферирани издания

За участие в конкурса доцент Дерменджиев представя списъци със следните научни трудове и публикации:

Дисертация и автореферат за присъждане на ОНС „Доктор“;

Дисертация и автореферати (на български и английски език) за присъждане на НС „Доктор на науките“;

7 монографии, от които 1 колективна и 1 на базата на хабилитационен труд за придобиване на научна степен "Доктор на науките";

1 публикувана глава от колективна монография;

Участие в 2 издадени университетски учебника и 5 университетски пособия;

20 публикации в реферирани български и международни списания, от тях 5 с IF като в 12 публикации е първи автор (60%), в 4 публикации - втори автор (20%), в 4 - след трети автор (20%);

60 публикации в нереперирани издания като в 7 публикации е единствен автор (11.67%), в 20 публикации - първи автор (33.33%), в 26 - втори автор (43.33%), в 7 публикации - трети и следващ автор (11.67%);

Приложена е актуална цитатна справка в www.scopus.com и www.webofscience.com след изготвените 37 цитирания в международни лицензионни бази данни за периода 2020 – 2024 г.и 1 рецензия в списание с IF. Има 14 цитирания в нереперирани издания и 2 цитирания в рецензирани монографии, а източникът за цитируемост (h-index) на доц.Дерменджиев от изготвената цитатана справка е 4.

По общ брой публикации, публикации в чуждестранни списания и брой на цитиранията, научно-изследователската продукция на доцент Дерменджиев **значително превишава** заложените в Правилника на университета минимални критерии.

Приносителите от научната му дейност според оценката могат да се групират в няколко научно-теоретични и научно-приложни области:

В област Имунопатология и алергология с бронхиалната астма са свързани публикации с номера 3,4,7,11,12,30,32 от приложения списък с публикувани статии в издания, реферирани и индексирани в международни бази данни www.scopus.com и www.webofscience.com.

Публикациите със списъчни номера 5,6,8,9,10,11,13,14,15,17,18,19,23,27,29,30,31,33 са свързани с **ангионевротичния оток**, вкл. с наследствения ангиоедем, свързани с **уртикарията** са публикациите със списъчни номера 6,15,23,29,30.

В област **съчетана патология, редки болести и описание на клинични случаи с оригинален принос в теорията и практиката на имунопатологията и алергологията** са свързани публикациите със списъчни номера 1,3,5,6,7,11,15,17,18,19,23,27,29,30,31,33.

От публикуваните в нереферирани издания след придобиване на академичната длъжност „Доцент“ в областта на **Имунопатологията и алергологията**, вкл. свързаните с **bronхиалната астма (и професионална етиология)** са публикации със списъчни номера 1, 2, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14,15,19,20,22,24,25,27,28,30,31,32,33,34,36,37,38,39,40,44,46,47,49,50,51,52,53,54,55,56,57,58,59,60, 62,63,64,65,67,68,69,72,73,74.

Свързаните с **ангионевротичния оток и наследствения ангиоедем** публикации са с номера 5,6,7,8,11,14,19,20,22,27,32,34,38,39,47,50,51,53,55,57,58,59,60,62,63,64,69,72,73, а свързаните с **алергичния ринит** са под номера 2,28,29,30,31,33,39,68,72. Свързани с **уртикарията** са публикациите със списъчни номера 7,8,9,10,13,14, 39,44,47,49,50,64,65,67,68,69,73.

Към същия списък са приложени свързани с **хиперсензитивния пневмонит и имуноалергичния васкулит** публикации с номера 5,24,54,56, свързани с **медикаментозната алергия** статии с номера 9,10,20,22,23,32,57,59,60,65, и свързани с **терапията на алергичните болести** публикации с номера 11,19,22,27,57,74.

За **съчетана патология, редки болести и описание на клинични случаи с оригинален принос в теорията и практиката на Имунопатологията и алергологията** са публикациите с номера 7,8,13,14,17,18,21,23,24, 26,32,34,37,39,44,46,47,49,50,51,52,53,54,55,56,58, 63,64,65,67,68,69,72,73.

В областта на **Професионалните алергични болести** са публикациите със списъчни номера 3,6,7,11,12,18,27,29,32, а свързани с други професионални болести – на **дихателната система, на периферната нервна система, мускулно-скелетната система, на кожата и лигавиците** и др. са публикуваните с номера 6,7,11,16,17,18,20,22,26,27,28,29 статии.

В областта на **редките болести и свързаната с експозиция на вредни фактори от работната среда имуноалергична патология** са оригинални клинични случаи, описани в публикации под номера 1,3,5,6,7,11,15,17,18,19,23,27,29,30,31,33.

В областта на **социалната медицина, организация на здравеопазването, икономика на здравеопазването и здравния мениджмънт** са публикациите под номера 2,10,14,21,25.

Списъкът на публикациите се допълва от такива свързани с **други области на медицината**, които са под номера 20,21,22,24,26.

В областта на **Клиничната токсикология** са публикации със списъчни номера 12,23,43,76, свързани с теорията и практиката на **медикаментозните интоксикации**, такива свързани с **интоксикации с метали и пестициди** с номера 48,49,52,61,63,70,71, публикации свързани с токсикоалергичните реакции със списъчни номера 47,50,58,63,64,65,67,68,69,72,73, както и статии, свързани с професионални интоксикации, отравяния с битови отрови и др. Редица публикации имат интердисциплинарен характер или осветляват асоциирани с водещо заболяване клинично-диагностични и терапевтични проблеми, поради което значимостта им за теорията и практиката в медицината е многостранна.

От изложените факти става ясно, че научно-изследователската дейност и научната активност, както и приносите на Доцент Дерменджиев д.м.н. **превишават количествените критерии**, определени от ЗРАСРБ, Правилника за неговото приложение и Правилника за развитие на академичния състав в МУ-Пловдив за заемане на академичната длъжност „Професор”.

Учебно-преподавателска дейност

Представените академични справки за учебната натовареност на доцент Дерменджиев (аудиторна заетост плюс научна дейност плюс извънаудиторна дейност) са следните: 2022 година – 1375.6 часа; 2023 година – 1434.4 часа и 2024 година – 1484.6 часа. Сравнени с изискванията на университета, където той работи реализираната от него учебна натовареност **превишава многократно** минималните изисквания. Това се дължи на участието му и в редица авторски програми - „Клинична алергология” и „Професионални заболявания и токсикология” за студенти „Медицина” в МФ Пловдив; съавтор в програмата за обучение на студенти специалност „Дентална медицина” курс по „Професионални болести” във ФДМ Пловдив; „Токсикология на храните” за Медицински колеж по специалност „Инструктор диетично хранене”. Той е изготвил академичните стандарти на преподаването в катедрата учебни дисциплини. Доцент Дерменджиев е автор на докторската програма по научната специалност „Имунопатология и алергология” за придобиване на ОНС „Доктор” в МУ-Пловдив. Той е научен ръководител на 2 докторанти и научен консултант на 1 докторант. Доц. Дерменджиев е председател на комисиите за полагане на колоквиуми по специалности клинична алергология, клинична токсикология и професионални болести в МУ-Пловдив. Обучил е 4 специализанти, успешно положили държавния изпит и придобили специалност по „Клинична алергология”, 3 специализанти продължават обучението си под негово ръководство, 1 е завършил пълния курс на обучение, а на 1 специализант предстои явяване на държавен изпит за специалност. Доц. Дерменджиев ръководи теоретичното и практическо обучение по модули „Алергология” и „Професионални болести” на специализанти по други специалности. Издал е 2 учебника и 5 учебни пособия на български и английски език. Доц. Дерменджиев е член на научни журита в конкурсни за

заемане на академични длъжности и придобиване на научни степени в различни медицински университети у нас.

Проектна дейност

Доцент Дерменджиев е автор на 12 национални проекта, на които е ръководител и изпълнител. Участва като ръководител и наставник в 2 международни проекта.

Специално внимание заслужава приносът на доц. Дерменджиев в изготвянето и реализацията на проектите за стационарна диагностика на професионалните болести от Фонд „Условия на труд“ към Министерството на труда и социалната помощ. Приносите на авторските национални проекти на доцент Дерменджиев са отразени в приложената към документите Справка за оригиналните научни приноси с доказателствен материал. Като по-значими се открояват следните приноси на кандидата:

- 1/ Принос в диагностиката, лечението и експертната оценка на заболявания, причинени от експозиция на рискови фактори от работната среда;
- 2/ Принос в разкриваемостта, епидемиологията, етиологията, социално-демографския профил и клиничната изява на заболявания от експозицията на професионални вредности;
- 3/ Принос в диагностиката, клиничното и параклинично обследване, и клинично-лабораторния мониторинг на заболявания от рискови фактори на работната среда;
- 4/ Принос към осъвременяване на нормативната уредба по администриране на професионалните болести в България;
- 5/ Принос за актуализация на медицинския стандарт по професионални болести и актуализиране на диагностично-терапевтичните алгоритми за изпълнение на клиничните пътеки за диагностика и лечение на пациенти с професионални заболявания.

Проектите могат да бъдат използвани за написване на дисертации по широк профил докторски програми и научни специалности.

Диагностично-лечебна дейност

Доцент Дерменджиев показва изключителна лоялност по отношение на трудовата си дейност към лечебното заведение, в което постъпва преди повече от 34 години – това показва качества като умение за дейност в екип, колаборативност с ръководители и подчинени. Преминава през всички стъпала на професионалното си и научно развитие – бил е асистент, главен асистент, от 2012 година е Началник на отделение по „Професионални заболявания и алергология“, а от 2021 година и към момента - Началник на Клиника по Клинична токсикология в УМБАЛ "Свети Георги" ЕАД, Пловдив. Изброените качества са причина той да е високо ценен и уважаван специалист и преподавател от

колеги, студенти, специализанти, докторанти и да печели с познанията и действията си признателността на пациентите с които професията го среща.

Признание за заслугите в дейността му е направеното предложение до БЛС да бъде номиниран за "Лекар на 2022 година".

Таблица за съответствие спрямо задължителни условия, количествени критерии и наукоментрични показатели съгласно ЗРАСРБ, Правилника за неговото приложение и Правилника за развитие на академичния състав в МУ-Пловдив за заемане на академични длъжности:

Таблица I. Минимални изисквани точки по групи показатели съгласно Правилника на МУ - Пловдив. II.1 НАПРАВЛЕНИЕ 7.1. МЕДИЦИНА (за звена с клинична дейност) и 7.5. ЗДРАВНИ ГРИЖИ				
Група показатели	Показатели	брой точки	Документи	Брой точки
А	1.Дисертационен труд за присъждане на ОНС "Доктор"	50		50
Б	2.Дисертационен труд за присъждане на НС "Доктор на науките"	100		100
В	3. Хабилитационен труд - монография	100	няма представена	
	4.Хабилитационен труд - научни публикации /не по-малко от 10/, в издания, които са реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация	60/п за всяка публикация	няма представени	
Г	5. Публикувана монография, която не е представена като основен хабилитационен труд	100	7 монографии, от които 1 колективна и 1 на базата на хабилитационен труд за придобиване на научна степен "Доктор на науките"	525
	6. Публикувана книга на базата на защитен дисертационен труд за присъждане на ОНС "Доктор" или НС "Доктор на науките"	40	1 монография на базата на дисертационен труд за придобиване	40

			научна степен "Доктор на науките"	
	7. Публикации и доклади, публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация	60/п или разпределени на базата на протокол за приноса	20 публикации, от които 5 в издания с IF	321.4
	8. Публикации и доклади, публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове	30/п или разпределени на базата на протокол за приноса	60 публикации	622.8
	9. Публикувана глава от колективна монография	20/п	1 публикувана глава от колективна монография	5
Д	10. Цитирания или рецензии, публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация или в монографии и колективни томове	15	37 цитирания в реферирани и индексирани бази данни и 1 рецензия в Journal of IMAB с IF	570
	11. Цитирания в монографии и колективни томове с научно рецензиране	10	2 цитирания в монография с научно рецензиране	20
	12. Цитирания или рецензии в нереферирани списания с научно рецензиране	5	В справка от ЦМБ се откриват 12 цитирания в нереферирани издания. Открити са 2 цитирания през 2024	70
Е	13. Придобита научна степен "Доктор на науките"	40		40

	14. Ръководство на докторант /п е броят на съръководители на съответния докторант/	40/п	2 докторанти - 2 научни ръководители, 1 - научен консултант, 9 специализанти	40
	15. Придобита медицинска специалност	40	придобити 4 специалности	160
	16. Участие в национален научен или образователен проект	15	12 национални проекта	180
	17. Участие в международен научен или образователен проект	20	2 международн и проекта	40
	18. Ръководство на национален научен или образователен проект	30	12 национални проекта като автор и ръководител	360
	19. Ръководство на международен научен или образователен проект	40	2 международн и проекта като ръководител	80
	20. Публикуван университетски учебник или учебник, който се използва в училищната мрежа	40/п	Издадени 2 университетск и учебника	26.7
	21. Публикувано университетско пособие или учебно пособие, което се използва в училищната мрежа	20/п	Издадени 5 университетск и пособия	85
	22. Обучение на стажанти, специализанти и докторанти /семинарни и практически занятия/	30		30
Ж	Преподавателска дейност:			
	Учебна натовареност - лекции и упражнения	200 (за последни те 2 г.Х 1т. (час)	2412 часа	2412
	Акадевмична длъжност	200 (доцент 100 т. За 1 г.)	11 години	1100
ОБЩО				6877. 9

От представената Таблица за самооценка на кандидата се вижда, че при изискуеми за присъждане според изискванията на Правилника на университета сбор от 1240 точки, той събира **6877.9** точки, с което многократно надхвърля минималните изисквания за присъждане на академичната длъжност „Професор“.

Заключение

В заключение, считам че научно-изследователската, учебно-преподавателската, диагностично-лечебната дейности и научната активност на доцент д-р Светлан Дерменджиев дмн отговаря на критериите, определени от ЗРАСРБ, Правилника за неговото приложение и Правилника за академично развитие на Медицински университет-Пловдив за заемане на академичната длъжност „Професор“. Това ми дава основание да **гласувам положително и убедено да предложа на почитаемото жури да гласува положително за присъждането на академичната длъжност „Професор“** по научната специалност „Имунопатология и алергология“ на Доцент д-р Светлан Михов Дерменджиев дмн.

19.05.2025 год.

Професор д-р Евгений Стефанов Възелов дм, мзм

Заличено на основание
Чл.5 §1, 6. "В" Регламент (ЕС)2016/679

